

Bolagsverket
851 81 Sundsvall
0771-760 760
www.bolagsverket.se

Justitiedepartementet

Ökade möjligheter till tillgångsinriktad brottsbekämpning (SOU 2026:10)

Ju2026/00351

Bolagsverket är generellt positivt till åtgärder som hindrar eller försvårar att bolag används som brottsverktyg. Flera av utredningens förslag innebär förbättrade möjligheter att beivra brott, vilket Bolagsverket välkomnar. Bolagsverket fokuserar i detta remissvar på utredningens förslag som rör bolag och verksamheter och som direkt påverkan på Bolagsverket.

3.2.4 Det bör införas en utvidgad beslagsbestämmelse

Förslaget till ändring i 27 kap. 1 § rättegångsbalken (1942:740) innebär att alla typer av egendom kan tas i beslag – såväl fast som lös, materiell som immateriell. Även bolag och verksamheter ska kunna tas i beslag (jfr. utredningens förslag om ändringar i aktiebolagslagen [2005:551] och handelsregisterlagen [1974:157] som nämns nedan). Bolagsverket ställer sig positivt till förslaget om ändring i rättegångsbalken eftersom den utvidgade möjligheten till beslag kan hjälpa till i arbetet att motverka att bolag används som brottsverktyg. Bolagsverket anser emellertid att de associationsrättsliga konsekvenserna av att till exempel ett bolag eller en verksamhet tas i beslag bör belysas ytterligare i den fortsatta beredningen av ärendet. Det bör också tydliggöras om och när eventuella ändrade förhållanden i bolag, som sker mot bakgrund av ett beslag, bör anmälas till Bolagsverket. Sådan ändrade förhållanden kan exempelvis avse ändringar i en styrelse (se till exempel 3 kap. 2 § förslaget till lag om säkrad och förverkad egendom där det föreskrivs att en myndighet övertar styrelsens och den verkställande direktörens behörighet och befogenhet om vissa förutsättningar föreligger).

Utredningen föreslår att 8 kap. 43 § aktiebolagslagen ändras. Om ett bolag tas i beslag ska den myndighet eller domstol som beslutat om eller annars hanterat beslaget genast anmäla det till aktiebolagsregistret. Detsamma ska gälla om beslaget hävs. Utredningen föreslår en liknande ändring i 13 § handelsregisterlagen. Ändringen innebär att om en verksamhet tas i beslag eller om ett sådant beslag hävs, så ska det utan dröjsmål anmälas till Bolagsverket av den myndighet eller domstol som har beslutat om eller på något annat sätt hanterat beslaget. Bolagsverket tillstyrker att beslag ska anmälas till myndigheten men anser att det bör tydliggöras när ett bolag eller en verksamhet har tagits i beslag. Krävs det att beslutet om beslag avser ett bolag eller en verksamhet eller räcker det till exempel med att ett visst antal aktier eller en viss del av inkråmet tas i beslag? Ett tydliggörande om när ett bolag

eller verksamhet ska anses ha tagits i beslag underlättar för myndigheter och domstolar att bedöma när de ska anmäla ett beslag till Bolagsverket. Bolagsverket berör frågan om avgift med anledning av en sådan anmälan under rubriken "12.4.1 Förslagen kan innebära vissa ökade kostnader för staten" nedan.

6.6.1 Möjliga sätt att öka effektiviteten av tillgångsförvaltning (artikel 20.1 och 20.3)

Bolagsverket noterar att utredningen bedömer att det skulle finnas tydliga fördelar med ett digitalt aktieägarregister. Bolagsverket har tillstyrkt tidigare förslag om att utreda digitalt aktieägarregister¹ och anser fortfarande att frågan om att inrätta ett digitalt aktieägarregister bör utredas.

12.4.1 Förslagen kan innebära vissa ökade kostnader för staten

Enligt utredningen får förslagen om att det i olika register ska antecknas att egendom är tagen i beslag konsekvenser för staten genom de myndigheter som för register. Utredningen bedömer dock att registreringskostnaderna för myndigheterna är begränsade. Utredningen menar att motsvarande registreringsåtgärder för beslut om kvarstad kan förväntas minska i antal och att det innebär att ökningen av kostnaden för registrering av beslag i huvudsak tas ut av motsvarande minskning i fråga om färre registreringar av kvarstadsbeslut. Detta resonemang gäller inte för Bolagsverket eftersom myndigheten inte vidtar registreringsåtgärder för beslut om kvarstad. Förslaget att beslag av bolag och verksamheter ska anmälas till Bolagsverket leder därför till ett ökat antal ärenden som inte motsvaras av en minskning av registreringsåtgärder för beslut om kvarstad.

Bolagsverkets registreringsverksamhet är avgiftsfinansierad och myndigheten tar ut avgift för de flesta registreringsärenden som myndigheten hanterar. Bolagsverket uppfattar utredningens förslag som att anmälan om beslag till myndigheten inte ska vara förenad med avgift. Att handläggningskostnaden belastar andra ärendekategorier hos myndigheten bör undvikas. Det är i dagsläget svårt att uppskatta hur många beslag som kommer att anmälas till Bolagsverket men beroende på antalet kan finansieringen över tid behöva ses över.

Information om beslag registreras i dagsläget inte i aktiebolagsregistret eller i handelsregistret. Utredningens förslag om att beslag ska anmälas till Bolagsverket för att sedan registreras i dessa register innebär därför att ny information ska registreras. Det kräver utveckling av respektive register. Bolagsverket beräknar kostnaden för utvecklingen till 4 miljoner kronor. Denna kostnad behöver finansieras.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Inga Otmalm i närvaro av seniora strategen Patrick Eckemo, avdelningschefen Kristiina Kulluvaara, avdelningschefen Monica Lundqvist, rättschefen Maria Monthure och avdelningschefen Ola Pettersson. Föredragande har varit verksjuristen Philip Levin.

¹ Se Bolagsverkets remissvar avseende Åtgärder mot mervärdesskattebedrägerier (SOU 2024:32), dnr. AD 2627/2024.